

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en
eigenaar van dit blad, grootte Markt, n° 31.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 18 FEBRUARI.

Zondagrust.

De inspecteur-generaal Vincent, van het bestuur der spoorwegen, posten en telegraphen, heeft eene circulaire uitgegeven, om de kwestie te onderzoeken of het werk zondags in de werkhuizen en op den staatspoorweg niet kan verminderd worden; verder of in de lastvoorwaarden niet kan worden opgenomen eene bepaling, waardoor het werk op zonen en feestdagen, op straffe van boete, kan worden verboden. Van zijnen kant heeft de Bond der katholieke Werkmankringen eene circulaire uitgegeven en aan beambten van ijzeren wegen, posten en telegraphen, een aantal vragen gesteld, geschikt om tot de geheele of gedeeltelijke zondagrust te geraken.

Handel en nijverheid.

Vijftig shilling voor eene ton steenkolen — de tegenwoordige prijs in Londen — was tot dusver in Engeland ongehoord. In het jaar 1814 werd eens 44 sh per ton betaald, doch slechts ten gevolge eener samenspanning onder de weinige kolendelaars tegen de verbruikers, die 44 sh moesten betalen voor eene hoeveelheid, welke de handelaars voor 13 sh hadden gekocht. Over gebrek aan middelen van vervoer kan thans voorzeker niet geklaagd worden. De oorzaak der tegenwoordige duurte ligt in de groote vraag.

De mijnwerkers meenen in hun belang te handelen, wanneer zij weinig kolen te voorschijn brengen, en werken daarom liefst zoo weinig mogelijk. De eigenaars der mijnen wel wetende, dat, hoe meer kolen worden ontgind, des te eerder de mijn zal uitgeput zijn, hebben er belang bij, den voorraad zooveel mogelijk te beperken, daar de hoogere prijzen, bij geringere aanbod, hen voor den geringen omzet schadeloos stellen.

Zoo hangen publiek en nijverheid van de willekeur der mineigenaars en werklieden af. In zulk eenen staat van zaken moet, op de eene of ander wijze, verandering komen. Herhaaldelijk is door deskundigen verzekerd, dat drie vierde gedeelten der steenkolen op verschillende wijze verloren gaan.

Destoommachienen, kook- en warmtoestellen, enz., zijn allen naar een verouderd stelsel gemaakt en moeten vervangen worden door andere die bij minder verbruik grooter hitte geven. Dergelijke machienen zijn reeds uitgevonden, maar worden niet in toepassing gebracht, en het publiek moet door den nood er toe gedwongen worden, om datgene toe te passen, waartoe het door het gewone gezond verstand niet schijnt te kunnen besluiten.

Machienen, die in de mijnen kunnen gebruikt worden en waardoor vele werklieden, die nu uit een begrip van eigenbelang afkeerig van werken zijn, kunnen worden gemist, worden bij voortdurende weinig gebruikt, ofschoon hunne doelmatigheid reeds sedert lang bewezen is.

De concurrentie zal echter wel spoedig haren invloed doen gevoelen. In Noord- en Zuid-Amerika, China, Australië en Indië, begint men thans eerst te begrijpen, van welke onmetelijke waarde hunne rijke steenkolenmijnen zijn, en zoo zullen ook de eigenaars van steenkolenmijnen in Engeland weldra beseffen, dat voor hen geen monopolie bestaat. Het algemeen gebruik van verbeterde machienen en verwarmingstoestellen zal eene bezuiniging brengen in het verbruik van de alsdan niet meer dure brandstof, zoodat men twee groote voordeelen zal verkrijgen, en deze aangelegenheid niet meer vrees en bezorgdheid zal doen ontstaan.

Binnenland.

Men schrijft ons uit Sint-Truiden: Vrijdag nacht, rond half drie ure, werd onze stad in opschudding gebracht door de galmen der brandklok. Een brand had plaats aan de Diestersche poort. Eenieder wendde zich naar de plaats des onheils en met groote moeite is men het vuur nog al spoedig meester geworden.

Het binnenste van het huis is verbrand. Eene oude vrouw, Elisabeth Smets, bijgenaamd Aleydis, is door den damp versmacht.

De oorzaak van den brand is met een omgevalven vuurpot begonnen.

Verleden dinsdag is het kind van Mathijs Smollens te Velm, in eene ketel kokend water gevallen en daags daarna overleden.

De trein van Keulen naar Brussel; gisteren morgen vertrokken, heeft te Duren tegen eenen anderen trein geloopt, met dit ongelukkig gevolg, dat verscheidene personen gekwetst en de treinwachter gedood zoude zijn.

Buitenlandsch nieuws.

Pruisen.

PROTEST DER BISCHOPPEN.

De bisschoppen van Pruisen hebben aan het Heerenhuis het volgende adres gezonden:

De keizerlijk-koninklijke regering heeft het geëerde Huis twee wetsontwerpen over de opvoeding en aanstelling der geestelijkheid, alsmede over de discipline, ter aanneming voorgelegd, welke in directen strijd zijn met de leer en het eigenlijk bestaan der kerk. » Zonden deze ontwerpen aangenomen worden, » dan zou geen katholiek christen, laat staan » een priester en een bisschop, zonder ware » krenking van zijn geloof, ze kunnen erkennen of er zich vrijwillig aan onderwerpen. » Daarom wenden zich de ondergeteekende bisschoppen van Pruisen tot het geëerde huis, met het meest dringend verzoek, om onder erkenning der vrijheid, aan de kerk toekomende, in het bestuur harer eigene aangelegenheden, de wetsontwerpen in kwestie niet aan te nemen, en tevens daarmede van den Pruisischen staat de beklagenswaardige gevolgen af te wenden, welke de verdrukking van het geweten van miljoenen katholieken noodwendig moet na zich slepen.

Dit adres, gedateerd uit Berlijn, 5 Februari, was ondertekend door de respectieve aartsbisschoppen en bisschoppen van Keulen, Gnesen en Posen, Breslau, Culm, Straatsburg, Limburg, Fulda, Trier, Paderborn, Ermeland, Osnabruck, Munster, Hildesheim, door den bisschop van Leuka i. p. i. bestuurder van het aartsdiocesis Freidburg voor Hohenzollern Sigmaringen, en den bisschop van Agathopolis i. p. i. katholiek, veldproost van het leger.

Een gelijk adres is ook aan het Huis der afgevaardigden gezonden. Beide documenten werden donderdag door een lid van de midden-partij persoonlijk aan de presidenten der beide huizen overhandigd. Ook tot den keizer-koning hebben de bisschoppen een adres gericht, dat nagenoeg met bovenstaande overeenkomt.

Spanje.

Zoals wij gemeld hebben is koning Amedeus eergisteren morgen, ten 6 uren, uit Madrid vertrokken. Hij begaf zich van daar naar Lissabon, waar zijne zuster als Koningin op den troon zit. Vandaar zal hij met de italiaansche fregat *Roma* naar Bordeaux reizen en van Bordeaux naar Italië vertrekken. Koningin Maria-Victoria en hare kinderen, ook de jong geboren infante, zijn met den Koning vertrokken. Eene deputatie, aangeduid door de Cortès en graaf de Ruis, neef van de heer Olozaga, zijn met de koninklijke familie afgereisd. De heer Zorilla is te Madrid gebleven, zooals men heeft kunnen zien in het verslag der zitting van de Cortès. Door dien weg te volgen had Amedeus waarschijnlijk voor deel de talrijke benden Carlisten te ontwijken, die het noorden van Spanje doorkruisen. De heer Olozaga, afgezant van Spanje te Parijs, heeft zijn ontslag gezonden; nogtans zal hij op zijnen post blijven tot dat zijn opvolger is aangekomen. Men denkt dat hij zal vervangen worden door den heer Martos, minister van buitenlandsche zaken onder het laatste ministerie en gisteren tot voorzitter der Cortès benoemd. Indien men aan een algemeen gerucht mag geloof geven, zal de heer Olozaga niet naar Spanje terugkeeren, maar zijn verblijf te Parijs vestigen. Doch keeren wij tot Spanje zelve terug. In de spaansche grondwet was het geval voorzien, als de Koning zou afstand van den troon doen. Zij heeft aan de Cortès de grenzen harer macht afgeteekend. Bij afstand, zegt de grondwet, kan de Cortès het openvallen der kroon verklaren en een oproep doen tot nieuwe familie, indien de dynastie niet zelve optreedt. Maar, hier komt de vraag voor, bezit de Cortès door de grondwet dan de macht om de republiek uit te roepen? De tekst der grondwet (art. 85), ontnemt haar alle recht, eene grondwettelijke hervorming uit te voeren. Dus is de Cortès hare macht te buiten gegaan. De *Epoca* van 10 dezer bewijst dit in een belangrijk artikel, maar de macht heeft het voorrecht op het recht genomen.

De nieuwe spaansche republiek is echter niet door de geheele spaansche bevolking aangenomen. *Paris Journal* spreekt over eene depeche die den heer de Goulard, fransk minister van binnenlandsche zaken, moet ontvangen hebben, en waarin over een gevecht tusschen 2 regimenten gesproken wordt. Het spaansch leger is zeer verdeeld. De artillerie en de genie weigeren de republiek te erkennen en de officieren en soldaten dezer twee wapens, zoo wordt er ten minste gezegd, hebben den prins van Asturië als koning uitgeroepen. De cavalerie heeft zich bij hen aangesloten, maar de infanterie is de republiek toe-

genegen. De bevolking zelf is verdeeld. Het eene deel wil don Alfonso als Koning uitroepen, het andere deel zou don Carlos op den troon willen geplaatst zien. De Carlisten winnen veel veld in Catalonië en de Baskische provinciën. De voorvallen zijn hun gunstig en indien zij goed waren ingericht, indien er een krachtdadig en voortvarend man aan hun hoofd stond, konden zij binnen veertien dagen zegepraalend Madrid intrekken.

De *Soir* van Parijs verhaalt twee feiten, die niet van belang ontbloot zijn. De echtgenoot van Koningin Isabella II, Koning don Francisco d'Assise, heeft Parijs verlaten, en men weet niet, waar hij heen getrokken is. Tot nog toe heeft de afonsisten-partij geene poging aangewend om het bewind machtig te worden, maar zal dit altijd zoo blijven? Indien er maar eene versmelting tusschen de carlisten en de afonsisten mogelijk was, doch dat is onbestaanbaar. Ook de partij-gangers van Koningin Isabella kunnen 't terrein niet ruimen voor die van don Carlos. Volgens laatstgenoemd dagblad heeft don Carlos geld gekregen van de fransche legitimisten. Met dit geld zal men wapens en munitie aankopen om eene betere inrichting aan de carlistische benden geven; don Carlos zal Spanje binnentreden en zich aan het hoofd plaatsen van een klein leger.

De tijdingen uit Spanje houden thans het meest de aandacht geboeid. Indien men de laatste depechen uit Madrid gelooft mag, dan zou de volledigste rust in de hoofdstad en in al de provinciën heerschen. Onophoudelijk komen er bijredingen tot de republiek uit de provinciën, van wege burgerlijke en krijgsoverheden, van de bevolking en van het leger. Generaal Espartero heeft ook het nieuw gouvernement zijne bijreding toegezonden. De Bank van Madrid en al de belangrijke bankhuizen des lands zouden den minister van financiën aanbiedingen gedaan hebben. De heer Olozaga had tot driemaal toe zijn ontslag hernieuwd en eenen opvolger gevraagd, doch het gouvernement heeft hen in naam des vaderlands en der vrijheid verzocht om den post van gezant der republiek te behouden; men zou hem onmiddellijk nieuwe geloofsbriefjes zenden.

Een kabinetskoerrier heeft donderdag Madrid verlaten, drager van eenen zendbrief aan al de vertegenwoordigers van Spanje bij den vreemden gestuurd, ten einde de stichting der spaansche republiek bekend te maken.

Donderdag, na de zitting der nationale vergadering, hebben de minister raad gehouden. Een der eerste daden van het nieuw gouvernement is geweest om de ter dood veroordeelden, die donderdag morgen te Barcelona hunne straf moesten ondergaan, genade te verleen. De heer Castelar heeft een memorandum aan de vreemde natie gestuurd, waarin hij uitleggingen geeft over de buitenlandsche staatkunde der spaansche republiek. Men is voornemens de wapening der natie op breiden voet in te richten.

De heer Nouvils is tot kapitein-generaal van Madrid benoemd.

De hoodschap der nationale vergadering, in antwoord op de hoodschap van koning Amedeus eindigt aldus: » Wanneer de gevaren afgewend en de hinderpalen zullen overwonnen zijn, dan zal het spaansche volk u geene kroon kunnen aanbieden, maar het zal u eene andere waardigheid aanbieden, die van burger van een onafhankelijk en vrij volk. »

De *Imparcial* verzekert, dat de troonafstand van den koning uit eigen beweging is geschied. Zijn vader zou er zich tegen verzet hebben.

De nationale Vergadering heeft de heeren Perales, Sorez, Gomez, Chao tot ondervoorzitters en de heeren Lopez, Moreno, Delat en Benot tot secretarissen gekozen.

Wanneer de heer Martos bezit van den voorzitterszetel nam, drong hij aan op de noodzakelijkheid om de orde te handhaven. Hij eindigde met te zeggen dat, ingeval van regeringsloosheid, hij verhoopde dat de vergadering aan het gouvernement breede volmachten zou verleen om het volk te redden.

Men geloof dat het vaandel der republiek violetkleurig, wit en rood zal zijn. Men meldt dat generaal Moriones uit Victoria heeft getelegrafeerd, dat hij zich bij de republiek aansluit.

Uit Lissabon wordt getelegrafeerd, dat koning Amedeus aldaar is aangekomen. De laatste gebeurtenissen in Spanje houden aldaar de aandacht sterk gaande. In de zitting van den 11 der portugeesche kamer vroeg de heer Santos-Silva, lid der oppositie, aan het gouvernement om aan de kamer de tijdingen bekend te maken, die het uit Madrid ontvangen had. Hij verklaarde dat het hem toescheen, dat in tegenwoordigheid van wat er in Spanje gebeurde, het oogmerk

wellicht voor Portugaal gekomen was, waarop het gedrag van iedereen uiterst voorzichtig moest zijn. Iedereen moest zich bij de aangelegde volmachten aansluiten om die te versterken; men moest voor alles Portugees zijn en voor alle partijen was het de heiligste plicht om den partijgeest tot zwijgen te brengen.

De voorzitter van den ministerraad antwoorde hierop, dat het hem niet toescheen dat de onafhankelijkheid en de rust des lands bedreigd waren; hij bedankte echter den afgevaardigde, in naam des governmentes, voor zijne vaderlandslievende en voorzichtige woorden. In de kamer der pairs werden bij eenparigheid dergelijke gevoelens uitgedrukt.

Ziehier eenige inlichtingen over de nieuwe leden van 't spaansch gouvernement. De heeren Figueras, Pi y Margall, Casteler en Sadmeron, zijn gematigde republikeinen. De heer Figueras is advokaat, de heer Casteler een zeer behendig spreker. De heeren Becerra, Echegaray, generaal Cordova en Berauger zijn allen leden van het laatste kabinet van koning Amedeus.

Madrid, 11 februari.

De grootste rust blijft, volgens de *Havas-Router Correspondent*, te Madrid en over geheel Spanje heerschen. Onophoudelijk komen er uit alle streken des lands, zoowel van militaire als burgerlijke overheden, zoowel van de burgerij als de soldaten toenaderingen tot het republikeinsch gouvernement aan.

De heer Olozaga, Spaansche afgezant bij het gouvernement van Frankrijk, heeft tot driemaal zijn ontslag ingezonden en om eenen opvolger gevraagd. Het gouvernement heeft besloten, (alijd nog volgens de berichten van den *Havas-Router*) de heer Olozaga te verzoeken, in naam des vaderlands en der vrijheid, zijnen post als afgezant te behouden bij de Fransche republiek. Het heeft zelfs onmiddellijk nieuwe kredietbrieven aan den spaanschen vertegenwoordiger doen geworden.

Het republikeinsch ministerie heeft zich na de zitting der Cortez van 13 dezer, in algemeen raad vereenigd. Een der eerste besluiten van het nieuw gouvernement, bestond in de strafverandering van de ter dood veroordeelden, die des anderendaags s'morgens, te Barcelona moesten gelalsrecht worden.

De heer Castelar, minister van buitenlandsche zaken zal een memorandum aan de vreemde natie sturen, waarin de buitenlandsche politiek der Spaansche republiek wordt aangetoond.

Een ander bestaat hierin, dat er eene groote uitbreiding zal gegeven worden aan de oprichting der *Voluntarios della Libertad*.

De *Gaceta* zegt dat de sneeuw voortdurend de operatiën der troepen in de Baskische provinciën bemoeilijkt.

Te Malaga is de rust geheel hersteld, zonder bloedvergieten.

Den decreet richt de vrijwilligers der vrijheid weerin, onder den naam van vrijwilligers der Republiek.

Te Barcelona hebben 400 studenten, met vaandels en krijgsmuziek, gemaufesteerd, om de ontruiming te vragen door de troepen, alsook de vrijheid en kosteloosheid van het onderwijs.

De prefect heeft beloofd het gouvernement er over te schrijven, 4000 werklieden, de bondsrepubliek uitroepende, hebben zich op de plaats der Constitutie vereenigd. Er werden redevoeringen gehouden, onder andere door eene vrouw.

De werklieden eischen eene vermindering van werkuren en eene betere loonsverdeling. De bevolking is over het algemeen kalm.

ZITTING DER CORTÈS.

De heer Figueras, antwoordende aan den heer Romero Ortiz, verklaart dat al de artikelen der Grondwet van kracht blijven, behoudens datgene betrekkelijk de monarchie, hetwelk voor altijd is afgeschaf.

De heer Martos kondigt aan, dat aanstaanden maandag de beraadslaging begint over de afschaffing der slavernij.

Zwitserland.

Eene dépêche uit Genève meldt de volgende groote tijding.

Genève, maandag 17 februari.

Mr Mermillod verklaard hebbende aan den federalen raad dat hij voornemens is zijn ambt van apostolijken vicaris te bedienen ondanks de bevelen van het gouvernement, de federale raad heeft orde gegeven aan het bestuur van Genève van Mr Mermillod buiten de grenzen der Confederatie te geleiden.

Heden is Mr Mermillod vervoerd naar Ferney (Frankrijk).